

Diplomantka: Bc. Barbora Bouchalová, učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro ZŠ a SŠ, český jazyk – výtvarná výchova, navazující magisterské, prezenční studium
Téma diplomové práce: Dadaistický a konstruktivistický objekt a jeho dědicové
Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D.

Námět diplomové práce nabízí dvě základní varianty přístupu:

1. **Lineární** jako chronologickou posloupnost historického vývoje objektu s důrazem na průkopníky, jejich současníky a dědice z následujících generací s orientací na faktografické informace opřené o deskriptivní „archivářskou“ práci.
2. **Koherentní**, zdůrazňující souvislosti s preferencí polarit dvou klíčových proudů – expresivního (výrazově existenciálního) a racionálního – a sledující nejen rozdíly ale i shodné faktory jako společného jmenovatele obou proudů. Tato varianta není postavena na chronologii ale na typologii různých způsobů výtvarného vyjádření.

První, metodologicky tradiční varianta, je na jedné straně značně náročná na mravenčí práci s prameny, archivními materiály, katalogy atd., ovšem na druhé straně svým výrazně objektivním charakterem otupuje ostny razantněji kritického postoje, protože omezuje možnosti názorové plurality.

Druhá, metodologicky aktuální varianta, nenabízí menší pracovní vytížení – to je však směřováno jinam. Vedle studia odborné literatury vlastního oboru vyžaduje znalost dalších oborů – nikoliv s důrazem na faktografii ale na dynamiku mezioborových vztahů. Zároveň však tato varianta, jež je svou povahou pluralitní, přímo nabízí názorový diskurs, který je pro autora spojen s rizikem kritické polemiky.

Jsem upřímně rád, že se diplomantka i přes naznačené riziko rozhodla pro druhou variantu. Ta je náročná i klíčovou rolí celkové koncepce práce, především pak nezbytným požadavkem na její specifickou, vycházející z jasně vymezené problematiky přesně formulovaného tematického okruhu. Koncepce diplomové práce Barbory Bouchalové je důsledně promyšlená, jasně a přehledně strukturovaná. To se týká především teoretické části, jejíž struktura je zřetelná i v obsahu. To v plné míře neplatí pro didaktickou a výtvarnou část, což se při pohledu do obsahu může jevit jako oslabení vzájemné vazby mezi jednotlivými částmi práce. Náhled na zmíněné kapitoly však tuto domněnku vyvrátí.

V teoretické části oceňuje kromě již zmíněné koncepce i uplatnění typologické komparace bez ohledu na chronologické souvislosti – např. Malovaný bronz J. Johnse z roku 1960 a kelímek Pure M. Velčovského z r. 2000 (s. 42 – 43). Zde nejde jen o časovou propast 40 let ale i o srovnání díla volného umění s designem. Ne vždy našla diplomantka tak ideální dvojici děl, rozhodující je však odvaha v hledání typologických paralel. Přesto se do teoretické části vloudily chyby, které sice nejsou zásadní, ale nelze je opominout. Jde především o nedůslednost v názvech děl, a to jednak po stránce jazykové – některé jsou v češtině, některé v angličtině (je třeba je buď sjednotit v jednom jazyce nebo použít obě varianty současně) – jednak v počátečním velkém písmenu názvu v textu (např. Duchampova fontána).

Diplomantka se občas dopustila i nepřesností a ani jazyková kultura není vždy brilantní – občas se objeví i „formulační neohrabanost“. Rozhodně však v teoretické části převažuje chvályhodná odvaha opřená o invenci a vizuální gramotnost.

Adekvátní znaky vykazuje i didaktická část práce, a to jak v koncepci jednotlivých výtvarných řad, tak ve výběru motivačních děl a v neposlední řadě ve výsledné invenci a výtvarné citlivosti výsledných prací žáků. S didaktickou – ale i výtvarnou – částí práce úzce souvisí i Výtvarně-didaktická část Hry v pytlí s pečlivě vypracovanými pravidly a náměty.

Předložená diplomová práce je velice podnětná především pro pedagogickou praxi a hodnotím ji jako výbornou.

